

Liite 4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Jokainen perusopetusta ja lukiokoulutusta antava yksikkö toimittaa Rovaniemen kaupungin opiskeluhoitosuunnitelmaan vaadittavat seuraavat yksikkökohtaiset tiedot

Koulu	Koulukohtaiset tiedot ja kuvaus toimenpiteistä
Alakorkalon koulu	Yksilökohtaisen oppilashuollon toteutuksessa on ensisijaista perheen kanssa tehtävä yhteistyö sekä oppilaan osallisuus oman asiansa käsittelyssä oman ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa huoltajan ja oppilaan suostumuksella. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus oppilaan ja hänen huoltajiensa ja muiden häntä tukevien läheistensä kunnioittaminen sekä eri osapuolien tiedonsaantia ja salassapitoa koskevat määräykset. Yhdyshenkilönä oppilasasioissa kodin ja koulun välillä toimii 1. - 6.-luokilla pääsääntöisesti oman luokan opettaja. Kodin ja koulun välistä yhteistyötä tehdään myös vanhempainilloissa, luokkien 1-6 arviointikeskusteluissa (marras-tammikuussa), koulun yhteisissä tapahtumissa, vanhempainvarteissa, Wilman kautta, puhelimitse ja sähköpostilla. Rovaniemen kaupungin kouluissa on käytössä varhaisen puuttumisen-malli poissaoloihin. Luokanopettaja valvoo poissaoloja säännöllisesti ja on yhteyksissä kotiin jos poissaoloja kertyy paljon. Jos poissaoloja kertyy 40 tuntia luokanopettaja konsultoi oppilashuollon henkilökuntaa ja kutsuu vanhemmat tapaamiseen koululle. Teemme yhteistyötä mm. kasvatus- ja perheneuvolan, keskittymistiimin, perhesosiaalityön, erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kanssa.
Hirvaan koulu	Oppilaiden ja tarvittaessa huoltajan kanssa keskustellaan ja sovitaan asiantuntijaryhmän: ● kokoamisesta ● kokoonpanosta ● käsiteltävistä asioista

● siitä, mihin tapaaminen johtaa

Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai -kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun hän on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Arvion keskustelun tarpeellisuudesta tekee se psykologi tai kuraattori, johon on otettu yhteyttä, yhdessä oppilaan kanssa. Psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus asiassa. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan saamaan muita palveluja ja tukitoimia.

Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, on yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin tehtävä yhdessä oppilaan tai hänen huoltajansa kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä oppilaan kanssa, on hänelle annettava tieto yhteydenotosta. Koulun työntekijällä on siis lain mukaan velvoite ottaa yhteyttä oppilashuollon työntekijään, kun hän toteaa oppilaalla kyseisten palveluiden tarpeen. Tällöin on suositeltavaa järjestää yhteinen palaveri (monialainen asiantuntijaryhmä), jossa keskustellaan tuen tarpeesta ja sen järjestämisestä. Yhteydenotto tehdään aina omalle koululle nimettyyn psykologiin tai kuraattoriin esimerkiksi puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla. Koulu voi ehdottaa ryhmän kokoonpanoa, mutta oppilas (tai huoltaja) voi tuoda ryhmän kokoonpanoon myös omia toiveitaan. Oppilaalle palveluiden käyttö on aina vapaaehtoista. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä halutessaan opiskeluhuollon palveluita.

Lääkärintarkastuksessa Move-testitulosten huomiointi.

Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

Laajojen terveystarkastusten tuloksia käsitellään yleisellä tasolla Hyryssä. Mikäli tarkastuksissa ilmenee ilmiöitä, joihin on koulutasolla hyvä heti puuttua, kouluterveydenhoitaja tuo asian rehtorille. Luokkakohtaiset huomiot kouluterveydenhoitaja toimittaa luokanopettajalle.

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Sairauden edellyttämä erityisruokavalio, kuten keliakia, tulee perustua aina lääkärin tekemään taudin määritykseen. Kun tarvitaan sairauden hoitoon tarkoitettua ruokavaliota, lääkäri täyttää ruokapalveluiden erityisruokavaliolomakkeen. Pysyvissä sairauden edellyttämässä erityisruokavalioissa ilmoituskaavaketta ei tarvitse uusia.

Vakavat allergiaoireet

Vakavissa, henkeä uhkaavissa ruoka-aineallergioissa allergeenien välttäminen on tärkeää ja ruokavalio perustuu aina lääkärin tekemään taudinmääritykseen. Lääkäri täyttää erityisruokavaliolomakkeen ilmoittaen ne ruoka-aineet, joiden välttäminen on merkittävien oireiden takia perusteltua. Ruoka-allergioiden

osalta todistus on voimassa korkeintaan yhden vuoden kerrallaan, poikkeuksena anafylaksiaa aiheuttavat ruoka-aineet.

Koulussa on oltava tieto adrenaliiniruiskeen käytöstä ja siitä, miten ruokailjaa hoidetaan jos hän saa vahingossa välttävää ruoka-ainetta.

Erityisruokavalioilmoitusta ei tehdä ruoka-aineista, jotka aiheuttavat lieviä allergisia oireita, kuten ohimenevää suun kutinaa tai pieniä iho-oireita.

Lääkehoidon suunnitelma

Laaditaan, kun tiedetään lapsen tarvitsevan välitöntä lääkehoitoa tietyissä tilanteissa:

Välitöntä hoitoa vaativat:

- anafylaksian hoito (äkillinen, allerginen, shokkityyppinen reaktio).
- kouristuksen hoito (epilepsia).

Satunnaisia oireita lievittävät:

- astma-ahdistuksen hoito, avaava lääkitys
- säryn hoito pitkäaikaisen sairauden yhteydessä
- lääkekuurit

Pitkäaikaissairauden ylläpitohoito:

- insuliinihoito diabeteksessa, verensokerin mittaust, matalan verensokerin hoito
- astman hoitava lääkitys

Akuuttilääkkeet ja niiden antaminen:

Sairauskohtauksissa käytettävät lääkkeet tulee säilyttää turvallisesti siten, että henkilökunta on tietoinen niiden sijainnista ja ne ovat varmasti käytettävissä ensiaputilanteissa. Kaikille tulee myös olla koulutus siitä, milloin ja miten lääkkeitä näissä tilanteissa käytetään. Henkilökunnan osaaminen ensiaputilanteissa tulee varmistaa.

Lapsen lääkehoitosuunnitelmassa huomioidaan, että riittävän monella aikuisella on koulutus lääkkeen antamiseen.

Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Erityisopettaja vastaa erityisen tuen järjestelyistä. Yleisestä tuesta ja tehostetusta tuesta vastaa luokanopettaja ja tarvittaessa myös erityisopettaja. Sairaalaopetuksen yhteistyötahona ovat koulussa pääasiassa luokanopettaja sekä erityisopettaja.

Oppilashuollon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Oppilas ohjataan koulukuraattorin palveluihin. Koulukuraattori voidaan kutsua esim. Kirjallisen varoituksen kuulemistilaisuuteen mikäli huoltajat ja oppilas sen sallivat. Kuulemistilaisuudessa voidaan suunnitella oppilashuollinen tuki.

	Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä Yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa käsitellään oppilaan yksityiselämän suojaan kuuluvia asioita. Oppilaista kertyy tällöin arkaluonteista, henkilötietojen suojaan kuuluvaa tietoa. Yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän kokoa koulussa se henkilö, jolla huoli herää. Asiantuntijaryhmään pyydetään paikalle ne henkilöt, joiden on tarve olla läsnä asian eteenpäin viemiseksi. Ryhmä kootaan tarpeen mukaan tapauskohtaisesti oppilaan tueksi ja hänen tilanteensa varhaisen selvittelyn ja hoitamisen vuoksi. Koska asiantuntijaryhmä kootaan nimenomaisesti tukemaan oppilasta, lähtökohtana on, että oppilas (sekä tilanteen mukaan huoltaja) osallistuu aina monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksiin. Ryhmään kuuluvat ammattilaiset voivat ryhmässä käydyn keskustelun lisäksi tarvittaessa käydä keskinäisiä konsultaatioita ja vaihtaa kyseisen opiskeluhuollollisen asian hoitamiseen välttämättömiä tietoja salassapitovelvoitteiden estämättä. Molempia lasten yhteishuollosta vastaavia huoltajia pyydetään pääsääntöisesti osallistumaan monialaisen ryhmän työskentelyyn, ellei alaikäinen ole sitä itse kieltänyt. Ryhmän kokoonpanosta ja työskentelyn aloittamisesta voidaan sopia suullisesti, mutta ensimmäisessä kokouksessa tulee pyytää kirjallinen suostumus osallistujista (erillinen lomake olemassa). Yksittäistä koskevan oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Oppilas- ja opiskeluhoitolaki määrittää oppilashuoltokertomukseen kirjattavat asiat. Myös seurannasta on hyvä päättää asiantuntijaryhmässä. Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoito ja poliisi Koulun henkilökunta on tarvittaessa yhteydessä poliisiin, lastensuojeluun ja erikoissairaanhoitoon. Koulullamme ei ole tällä hetkellä nimettyä koulupoliisia.
Kaukon koulu	Tiedot yhteisöllisen oppilashuollon periaatteista löytyvät koulun vuosisuunnitelmasta, jonne on kirjattu yhteisöllisen oppilashuollon periaatteet, sisällöt ja toimintatavat sekä oppilaiden ja huoltajien vaikutusmahdollisuudet. Yhteystiedot yhteydenottoja varten löytyvät Wilmasta kohdassa Tiedotteet. Myös tiedot yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista on kirjattu koulun vuosisuunnitelmaan. Kun havaitaan tarve yksilökohtaisen oppilashuollon palvelun järjestämiseen, tiedotetaan asianosaisia saatavilla olevista oppilashuollon palveluista ja järjestetään ne oppilaalle tarvittaessa moniammatillisena yhteistyönä.
Koskenkylän koulu	Koskenkylän koulun keskeisenä tavoitteena on osallistaa oppilaat ja heidän perheet osaksi koulun toimintaa ja oppimista. Tärkeää on edistää oppilaan ja hänen perheen hyvinvointia kokonaisvaltaisesti siten, että oppilas nousee oman oppimisensa asiantuntijaksi ja osalliseksi oppimisprosessia. Itseohjautuvuus, arjentaidot, monilukutaito sekä viestintätaidot ovat opetuksen keskeisiä tavoitteita osallisuuden ja vastuullisuuden lisäämiseksi.

	Oppilaskunta, vanhempainseurakunta, vanhempainillat, avoimet sekä Kodin ja koulun päivä ovat keskeinen osa koulun lukuvuotta. Myös isovanhemmat ovat tervetulleita osallistumaan koulun arkeen. Koskenkylän koulussa vierailee myös eläkeläisiä apuopettajina teknisen työn tunneilla. Ohjaavana opettajana toimii Hannu Pensas. Vanhempainseurakunta kokoontuu noin 2-4 krt/lukuvuodessa. Vanhempainseurakunnan tavoitteena on löytää niitä tilanteita, joissa vanhemmat voivat olla koulun tukena konkreettisesti toimimalla ja tekemällä. Vanhempainseurakunnan tavoitteena on pohtia, kuinka kodin ja koulun yhteistyötä voidaan kehittää (osallisuus, vaikuttaminen, yhdessä tekeminen). Vanhempainseurakunnan toiminnassa pyritään huomioimaan ja hyödyntämään muiden koulujen hyviä käytänteitä.
Meltauksen koulu	Meltauksen koulussa järjestetään joka syksy vanhempainilta, joka on tarkoitettu kaikille koulun oppilaiden huoltajille. Lisäksi tarpeen vaatiessa voidaan järjestää muita vanhempainiltoja lukuvuoden aikana. Vanhempainseurakunnan kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä, joka näkyy erityisesti marras-tammikuun aikana järjestettävissä arviointikeskusteluissa. Meltauksen koulussa toimii vanhempainseurakunta, jonka kanssa järjestetään esim. tapahtumia ja niiden yhteydessä olevia kahvituksia. - Vanhempainseurakunta toimii oman jaksamisensa ja aikansa puitteissa. Muiden oppilashuoltoon osallistuvien ammattilaisten kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä. Isolla porukalla kokoonnutaan oppilashuoltotiimin kokouksissa.
Nivankylän koulu	Suunnittelun pohjana käytetään myös oppilaiden ja huoltajien tuottamaa tietoa, kuten mielipide- ja hyvinvointikyselyjen tai laajojen terveystarkastusten terveystarkastusten ja tuloksia. Oppilaskunnan ja vanhempainseurakunnan edustajat toimivat hyvinvointiryhmän jäseninä. Hyvinvointiryhmä kutsuvat kokouksiinsa oppilaskunnan ja vanhempainseurakunnan edustajat. Oppilaat ovat koulussa aktiivisia toimijoita. Heillä on mahdollisuus vaikuttaa koulupäivään, heitä kuunnellaan ja heidän toiveitaan huomioidaan. Oppilaiden osallisuutta tuetaan yhteisöllisten menetelmien kautta. Näitä koulussamme ovat esimerkiksi oppilaskunta, nivelvaihtotyö ja kummitoiminta. Kodin ja koulun yhteistyötä toteutetaan myös yhteisötasolla. Yhteistyö vahvistaa hyvinvointia, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Tämä näkyy koulussamme mm. vanhempainseurakunnan toimintana tai yhteisten, toiminnallisten tapahtumien järjestämisessä. Näiden tapahtumien järjestämiseen tarjotaan mahdollisuuksia myös oppilaille ja huoltajille. Yhteisöllistä oppilashuoltotyötä arvioidaan erilaisten kyselyiden ja terveystarkastusten avulla.
Nivavaaran koulu	Koulun vanhempainseurakunta järjestää yhdessä koulun henkilökunnan ja oppilaiden kanssa Nivavaaran koulun Syysrieha-tapahtuman, josta saatu tuotto käytetään mm. välituntitarvikkeiden hankintaan. Koulun Syysrieha-tapahtuma järjestetään lauantaina koulupäivän jälkeen, jolloin useammalla lapsen

	huoltajalla on mahdollisuus tulla seuraamaan lapsensa tavallista koulupäivää. Lisäksi on luokka- tai vuosiluokkakohtaisia vanhempaintapaamisia. Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteissa erityisen tärkeää. Koulu tekee tiivistä yhteistyötä eri verkostojen kanssa. Yhteistyötahoja ovat muun muassa perheneuvola, lastensuojelu, perhesosiaalityö, keskittymistiimi, erikoissairaanhoido (esim. psykiatria, lastentaudit, neurologia), terveystoimi, nuorisotoimi, liikuntatoimi, seurakunta, poliisi, järjestöt ja kuntoutuspalvelut. Koulun henkilökunnan välinen yhteistyö, tiedottaminen ja kouluttautuminen ovat tärkeitä.
Rautiosaaren koulu	Yksilökohtaisen oppilashuollon toteutuksessa on ensisijaista perheen kanssa tehtävä yhteistyö sekä oppilaan osallisuus oman asiansa käsittelyssä oman ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa huoltajan ja oppilaan suostumuksella. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus oppilaan ja hänen huoltajiensa ja muiden häntä tukevien läheistensä kunnioittaminen sekä eri osapuolien tiedonsaantia ja salassapitoa koskevat määräykset. Luokanopettaja pitää yhteyttä oppilasasioissa kodin ja koulun välillä. Kodin ja koulun välistä yhteistyötä tehdään myös vanhempainilloissa, luokkien 1. -6. arviointikeskusteluissa (marras-tammikuussa), koulun yhteisissä tapahtumissa (mm. joulujuhla, pilkkitapahtuma) vanhempainvarteissa, Wilman kautta, puhelimitse ja sähköpostilla. Rovaniemen kaupungin kouluissa on käytössä varhaisen puuttumisen-malli poissaoloihin. Luokanopettaja valvoo poissaoloja säännöllisesti ja on yhteyksissä kotiin jos poissaoloja kertyy paljon. Jos poissaoloja kertyy 40 tuntia luokanopettaja konsultoi oppilashuollon henkilökuntaa ja kutsuu vanhemmat tapaamiseen koululle. Teemme yhteistyötä kasvatus- ja perheneuvolan, keskittymistiimin, perhesosiaalityön, erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kanssa.
Saaren koulu	Yhteisöllinen oppilashuolto Ops:n mukaisesti suunnitteluun ja arviointiin osallistuvat sekä huoltajat että oppilaat. Koulun monialaiseen opiskeluhoitoryhmään osallistuu edustus sekä huoltajista että oppilaista. Saaren koulussa oppilaskuntatoimintaan aktiivista. Lähes joka luokalta on huoltajaedustaja vanhempainringissä. Kaikessa toiminnassa nostetaan yhteisöllisyys ja hyvinvointi esille läpäisyperiaatteella. Yksilökohtainen oppilashuolto Yksilökohtainen oppilashuolto kohdistuu yksittäiseen oppilaaseen. Se alkaa aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Asian vireillepanija voi olla koulun henkilökunnan edustaja, oppilas tai huoltaja. Oppilaan ja huoltajan kanssa sovitaan yhdessä, keitä oppilashuoltohenkilöitä otetaan hoitamaan oppilaan asiaa.

Yksilökohtaiseen oppilashuoltoon kuuluvat kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tuki. Näillä palveluilla voidaan täydentää oppilaan saamaa yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Esimerkiksi tehostettua tai erityistä tukea saavalle oppilaalle voi olla tarpeen tehdä psykologinen tutkimus tai kuraattorin laatima sosiaalinen selvitys. Toisin kuin oppimisen ja koulunkäynnin tuki, yksilökohtainen oppilashuolto perustuu vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Suostumus tarvitaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen.

Kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset

Laajoissa terveystarkastuksissa laajennetaan näkökulmaa yksilöstä perheeseen ja kotiin, oppilaan tärkeimpään kehitysympäristöön. Laajat terveystarkastukset tehdään koulussa 1., 5. luokkien oppilaille. Fyysisen kunnon arviointi tehdään oppilaille 5. Luokilla (MOVE-testi) liikuntatuntien aikana ja tulokset hyödynnetään laajassa terveystarkastuksessa.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoito ja poliisi.

Terveysneuvonta

Terveysneuvonnalla tarkoitetaan terveyttä tai sairautta koskevaa neuvontaa, johon sisältyy yksilöllisen ohjaus- ja ongelmanratkaisuprosessin lisäksi psykososiaalisen tuen välittyminen. Neuvonta kohdistuu terveydentilan edistämiseen ja ylläpitämiseen ja se toteutuu kummankin osapuolen ehdoilla.

Perheneuvola

Perheneuvola tarjoaa tukea perheille lasten ja nuorten kasvuun ja kehitykseen, vanhemmuuteen ja kasvatukseen sekä perheen vuorovaikutussuhteisiin liittyvissä asioissa. Perheneuvolassa on käytettävissä psykologin, sosiaalityöntekijän ja lastenpsykiatrin palvelut. Huoltajat ja oppilas itse voivat ottaa yhteyttä keskusteluajan varaamiseksi.

Keskittymistiimi

Keskittymistiimi tarjoaa tukea peruskouluikäisille sekä Rovaniemellä opiskeleville lapsille ja nuorille, joilla esiintyy toimintakykyä häiritseviä keskittymisen ja tarkkaavuuden pulmia. Palvelu on Rovaniemen kaupungin perusterveydenhuollon toimintaa ja asiakkaille maksutonta. Tiimin asiakkuuteen ohjaututaan lähetteellä, jonka koulupsykologi tekee yhteistyössä perheen kanssa.

Oppilaan keskittymishaasteissa ensisijaisesti on tärkeää suunnitella koulun tukitoimet. Tavoitteena olisi, että ennen keskittymistiimin mukaan ottamista oppilas olisi siirretty tehostetulle tuelle. Tuen riittävyttä tulisi seurata vähintään puolen vuoden ajan. Mikäli koulun tukitoimet eivät ole riittäviä ja keskittymistiimin tutkimuksille nähdään täten tarvetta, tekee oppilashuollon edustaja yhdessä vanhempien kanssa lähetteen keskittymistiimiin. Keskittymisvaikeuksien alkukartoitukset toteutetaan koulupsykologin toimesta. Huoltajia ei siis ohjata ottamaan keskittymistiimiin itse yhteyttä.

	Keskittymistiimiin on pitkät jonot ja perheet voivat joutua odottamaan useamman kuukauden. Tällä välillä on tärkeää, että kaikki mahdolliset keskittymisen tuki/apukeinot on otettu käyttöön ja näistä on tiivis seuranta. Etsivä nuorisotyö ja koulunuorisotyö Koulunuorisotyötä ohjaa Rovaniemen nuorisopalvelujen laatima koulunuorisotyön toimintamalli, jonka tavoitteena on laajentaa koulu- ja nuorisopalveluiden yhteistyö koskemaan alueellisesti koko Rovaniemeä. Perhesosiaalityö Perhesosiaalityön tavoitteena on yhdessä perheen kanssa lieventää elämäntilanteen vaikeuksia, vahvistaa perheen omia toimintaedellytyksiä ja osallisuutta. Yhteistyötä tehdään perheen läheisten ja perhettä tukevien muiden tahojen kanssa. Toiminta-ajatuksena on lapsen ja hänen perheen arjen ja hyvinvoinnin tukeminen sekä vanhemmuuden vahvistaminen. Oppilashuollon työntekijän tehtävä on tarvittaessa tiedottaa perhesosiaalityön palveluista ja ohjata niiden piiriin. Erikoissairaanhoito Erikoissairaanhoidon palveluihin tarvittavan lähetteen tekee lääkäri. Lisäksi lastenneurologiselle poliklinikalle ohjattaessa tulee psykologin perustutkimukset olla tehtynä. Erikoissairaanhoidon yksiköt toimivat kiinteässä yhteydessä Rovaniemen kaupungin sairaalakoulun kanssa. Lastensuojelu ja poliisi Jos koulussa on huolta oppilaan kasvun, kehityksen ja/tai terveyden vaarantumisesta, on tehtävä pyyntö lastensuojelutarpeen selvittämiseksi yhdessä perheen kanssa. Ensisijainen pyrkimys on neuvotella perheen kanssa asiasta siten, että koulun työntekijä voi tehdä pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi yhdessä perheen kanssa. Mikäli tämä vaihtoehto ei perheen kanssa neuvoteltaessa osoittaudu mahdolliseksi, niin työntekijä tekee lastensuojeluilmoituksen. Ennen ilmoituksen tekoa ilmoituksen tekijän tulee kertoa huoltajalle, että ilmoitus tullaan tekemään. Jos lastensuojelun tarve havaitaan äkillisesti ja tilanne arvioidaan vakavaksi, otetaan yhteyttä suoraan päivystävään sosiaalityöntekijään. Tarvittaessa ollaan yhteydessä poliisiin. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille Periaatteet tiedotetaan Wilmassa ja vanhempainilloissa sekä oppitunneilla. Koulun vanhempainrinki järjestää erilaisia tapahtumia lukuvuoden aikana, esimerkkinä joulumyyjäistapahtuma. Luokka- tai vuosiluokkakohtaiset vanhempaintapaamiset.
Syväsenvaaran koulu	Yhteisöllinen oppilashuolto Ops:n mukaisesti suunnitteluun ja arviointiin osallistuvat sekä huoltajat että oppilaat. Koulun monialaiseen opiskeluhoitoryhmään osallistuu edustus sekä huoltajista että oppilaista. Oppilaat toimivat sekä oppilaskunnassa että Verso-toiminnassa aktiivisesti. Lähes joka luokalta on huoltajaedustaja vanhempaintoimikunnassa. Kaikessa toiminnassa nostetaan yhteisöllisyys ja hyvinvointi esille läpäisyperiaatteella.

	Yksilökohtainen oppilashuolto Yksilökohtainen oppilashuolto kohdistuu yksittäiseen oppilaaseen. Se alkaa aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Asian vireillepanija voi olla koulun henkilökunnan edustaja, oppilas tai huoltaja. Oppilaan ja huoltajan kanssa sovitaan yhdessä, keitä oppilashuoltohenkilöitä otetaan hoitamaan oppilaan asiaa. Yksilökohtaiseen oppilashuoltoon kuuluvat kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tuki. Näillä palveluilla voidaan täydentää oppilaan saamaa yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Esimerkiksi tehostettua tai erityistä tukea saavalle oppilaalle voi olla tarpeen tehdä psykologinen tutkimus tai kuraattorin laatima sosiaalinen selvitys. Toisin kuin oppimisen ja koulunkäynnin tuki, yksilökohtainen oppilashuolto perustuu vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Suostumus tarvitaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille. Periaatteet tiedotetaan Wilmassa ja vanhempainilloissa sekä oppitunneilla. Koulun vanhempaintoimikunta järjestää tapahtumia keväällä sirkuspäivän tammikuussa ja Syvis-päivän toukokuussa. Luokka- tai vuosiluokkakohtaiset vanhempaintapaamiset.
Taipaleen koulu	Tiedot yhteisöllisen opiskeluhuollon periaatteista löytyvät koulun vuosisuunnitelmasta, jonne on kirjattu yhteisöllisen opiskeluhuollon periaatteet, sisällöt ja toimintatavat sekä oppilaiden ja huoltajien vaikutusmahdollisuudet. Yhteystiedot yhteydenottoja varten löytyvät Wilmasta kohdassa Tiedotteet. Myös tiedot yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista on kirjattu koulun vuosisuunnitelmaan. Kun havaitaan tarve yksilökohtaisen opiskeluhuollon palvelun järjestämiseen, tiedotetaan asianosaisia saatavilla olevista opiskeluhuollon palveluista ja järjestetään ne oppilaalle tarvittaessa moniammatillisena yhteistyönä.
Vaaranlammen koulu	Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen yhteydessä Oppilashuolto sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki muodostavat kokonaisuuden, jolla pyritään tukemaan oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen vahvistuessa voidaan myös oppilashuollon osuutta ja tukea oppilaan hyvinvoinnin edistäjänä vahvistaa. Oppilashuollollinen tuki on kuitenkin vapaaehtoista ja suostumuksenvaraista, toisin kuin oppimisen ja koulunkäynnin tuki, johon oppilaalla on perusopetuslain mukainen oikeus. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen lomakkeisiin ei arvioida tai kirjata oppilaan saamaa oppilashuollollista tukea. Kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset Laajoissa terveystarkastuksissa laajennetaan näkökulmaa yksilöstä perheeseen ja kotiin, oppilaan tärkeimpään kehitysympäristöön. Laajat terveystarkastukset tehdään koulussa 1., 5. ja 8. luokkien oppilaille. Fyysisen kunnon arviointi tehdään oppilaille 5. ja 8. Luokilla (MOVE-testi) liikuntatuntien aikana ja tulokset hyödynnetään laajassa terveystarkastuksessa. Huoltajilta pitää pyytää

lupa tietojen luovuttamisesta terveydenhuoltoon erillisellä lomakkeella.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoito ja poliisi

Terveysneuvonta

Terveysneuvonnalla tarkoitetaan terveyttä tai sairautta koskevaa neuvontaa, johon sisältyy yksilöllisen ohjaus- ja ongelmanratkaisuprosessin lisäksi psykososiaalisen tuen välittyminen. Neuvonta kohdistuu terveydentilan edistämiseen ja ylläpitämiseen ja se toteutuu kummankin osapuolen ehdoilla.

Perheneuvola

Perheneuvola tarjoaa tukea perheille lasten ja nuorten kasvuun ja kehitykseen, vanhemmuuteen ja kasvatukseen sekä perheen vuorovaikutussuhteisiin liittyvissä asioissa. Perheneuvolassa on käytettävissä psykologin, sosiaalityöntekijän ja lastenpsykiatrin palvelut. Huoltajat ja oppilas itse voivat ottaa yhteyttä keskusteluajan varaamiseksi.

Keskittymistiimi

Keskittymistiimi tarjoaa tukea peruskouluikäisille sekä Rovaniemellä opiskeleville lapsille ja nuorille, joilla esiintyy toimintakykyä haittaavia keskittymisen ja tarkkaavuuden pulmia. Palvelu on Rovaniemen kaupungin perusterveydenhuollon toimintaa ja asiakkaille maksutonta. Tiimin asiakkuuteen ohjaututaan läheteellä, jonka koulupsykologi tekee yhteistyössä perheen kanssa.

Oppilaan keskittymishaasteissa ensisijaisesti on tärkeää suunnitella koulun tukitoimet. Tavoitteena olisi, että ennen keskittymistiimin mukaan ottamista oppilas olisi siirretty tehostetulle tuelle. Tuen riittävyttä tulisi seurata vähintään puolen vuoden ajan. Mikäli koulun tukitoimet eivät ole riittäviä ja keskittymistiimin tutkimuksille nähdään täten tarvetta, tekee oppilashuollon edustaja yhdessä vanhempien kanssa lähteen keskittymistiimiin.

Keskittymisvaikeuksien alkukartoitukset toteutetaan koulupsykologin toimesta. Huoltajia ei siis ohjata ottamaan keskittymistiimiin itse yhteyttä. Keskittymistiimiin on pitkät jonot ja perheet voivat joutua odottamaan useamman kuukauden. Tällä välillä on tärkeää, että kaikki mahdolliset keskittymisen tuki/apukeinot on otettu käyttöön ja näistä on tiivis seuranta.

Etsivä nuorisotyö ja koulunuorisotyö

Koulunuorisotyötä ohjaa Rovaniemen nuorisopalvelujen laatima koulunuorisotyön toimintamalli, jonka tavoitteena on laajentaa koulu- ja nuorisopalveluiden yhteistyö koskemaan alueellisesti koko Rovaniemeä.

Perhesosiaalityö

Perhesosiaalityön tavoitteena on yhdessä perheen kanssa lieventää elämäntilanteen vaikeuksia, vahvistaa perheen omia toimintaedellytyksiä ja osallisuutta. Yhteistyötä tehdään perheen läheisten ja perhettä tukevien muiden tahojen kanssa. Toiminta-ajatuksena on lapsen ja hänen perheen arjen ja hyvinvoinnin tukeminen sekä vanhemmuuden vahvistaminen. Oppilashuollon työntekijän tehtävä on tarvittaessa tiedottaa perhesosiaalityön

	palveluista ja ohjata niiden piiriin. Erikoissairaanhoito Erikoissairaanhoidon palveluihin tarvittavan lähetteen tekee lääkäri. Lisäksi lastenneurologiselle poliklinikalle ohjattaessa tulee psykologin perustutkimukset olla tehtynä. Erikoissairaanhoidon yksiköt toimivat kiinteässä yhteydessä Rovaniemen kaupungin sairaalakoulun kanssa. Lastensuojelu ja poliisi Jos koulussa on huolta oppilaan kasvun, kehityksen ja/tai terveyden vaarantumisesta, on tehtävä pyyntö lastensuojelutarpeen selvittämiseksi yhdessä perheen kanssa. Ensisijainen pyrkimys on neuvotella perheen kanssa asiasta siten, että koulun työntekijä voi tehdä pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi yhdessä perheen kanssa. Mikäli tämä vaihtoehto ei perheen kanssa neuvoteltaessa osoittaudu mahdolliseksi, niin työntekijä tekee lastensuojeluilmoituksen. Ennen ilmoituksen tekoa ilmoituksen tekijän tulee kertoa huoltajalle, että ilmoitus tullaan tekemään. Jos lastensuojelun tarve havaitaan äkillisesti ja tilanne arvioidaan vakavaksi, otetaan yhteyttä suoraan päivystävään sosiaalityöntekijään. Tarvittaessa ollaan yhteydessä poliisiin.
Viirinkankaan koulu	Yksilökohtaisen oppilashuollon toteutuksessa on ensisijaista perheen kanssa tehtävä yhteistyö sekä oppilaan osallisuus oman asiansa käsittelyssä oman ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa huoltajan ja oppilaan suostumuksella. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus oppilaan ja hänen huoltajiensa ja muiden häntä tukevien läheistensä kunnioittaminen sekä eri osapuolien tiedonsaantia ja salassapitoa koskevat määräykset. Yhdyshenkilönä oppilasasioissa kodin ja koulun välillä toimii 1. - 6.-luokilla pääsääntöisesti oman luokan opettaja. Kodin ja koulun välistä yhteistyötä tehdään myös vanhempainilloissa, luokkien 1. -6. arviointikeskusteluissa (marras-tammikuussa), koulun yhteisissä tapahtumissa, vanhempainvarteissa, puhelimitse ja sähköpostilla. Rovaniemen kaupungin kouluissa on käytössä varhaisen puuttumisen-malli poissaoloihin. Luokanopettaja valvoo poissaoloja säännöllisesti ja on yhteyksissä kotiin jos poissaoloja kertyy paljon. Jos poissaoloja kertyy 40 tuntia luokanopettaja konsultoi oppilashuollon henkilökuntaa ja kutsuu vanhemmat tapaamiseen koululle. Teemme yhteistyötä kasvatus- ja perheneuvolan, keskittymistiimin, perhesosiaalityön, erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kanssa.
Vikajärven koulu	Vikajärven koulun kouluyhteisöä ja opiskeluympäristöä arvioitaessa kiinnitetään huomiota erityisesti niihin asioihin, jotka ovat tulleet koulun arjessa tai huoltajien ja oppilaiden kautta esiin. Tarkastuksessa jokainen ammattiryhmä tuo esille tietoonsa tulleita epäkohtia opiskelu- ja työolosuhteissa. Terveys- ja turvallisuusuhkia on kartoitettu oppilailta ja henkilökunnalta erilaisin kyselyin.

	Tarkastuksissa huomioitavia asioita ovat: • fysikaaliset altisteet; esim. haju, melu, valaistus, lämpö • biologiset altisteet; esim. ilmanvaihto, sisäilma, home, siivouksen taso • kemialliset altisteet; esim. opetuksessa käytettävät kemikaalit ja niiden käyttöturvallisuustiedotteet • tilajärjestelyt; esim. esteettömyys, käyttö ja soveltuvuus • koulutyön ja opiskelun järjestelyt; lukujärjestyksen toimivuus, koulutyön sujuvuus ja kuormittavuus sekä tarjolla oleva tuki • ruokajärjestelyt; esim. tilat, ruokailun kesto ja ajoitus, ruoan laatu, välipalat, janojuoma • koulukuljetusjärjestelyt; esim. odotusajat, turvallisuus • oppimisilmapiiri, viihtyvyys, vuorovaikutus ja oppilaiden osallisuus • kiusaaminen, väkivalta ja häirintä sekä näiltä suojaamiseksi laaditut suunnitelmat • tapaturma- ja terveysuhat sisätiloissa; esim. portaat, aineluokat, ergonomiset tekijät • turvallisuusuhat; esim. turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien ajantasaisuus, kriisivalmius, paloturvallisuus • tapaturma- ja terveysvaarat ulkotiloissa; esim. fyysiset olosuhteet ja välituntivalvonta • koulun sosiaalitilat, WC-, pesu- ja lepotilat • ensiapuvalmius • välituntitilat ja ympäristö; mahdollisuudet liikkumiseen, leikkimiseen ja virkistäytymiseen Koulutyön ja opiskelun ergonomiseen arvioon voidaan hyödyntää fysioterapian ammattilaista. Tarkastuksessa voidaan hyödyntää myös työterveyshuollon työpaikkaselvityskäytäntöjä. Kouluterveyskyselyllä saadaan koulukohtaista tietoa oppilaiden näkökulmasta mm. fyysisistä työoloista, päihteisiin liittyvistä asioista koulussa, ruokailusta, kiusaamisesta ja häirinnästä, tuen saamisen kokemuksista ja kuormittuneisuudesta sekä osallisuuden ja vaikuttamisen kokemuksista koulussa. Laajoista terveystarkastuksista laadittavat luokka- ja koulukohtaiset yhteenvedot tarjoavat myös tietoa. Erilaiset koulussamme toteutettavat hyvinvointi- ja kiusaamiskyselyt ovat tärkeitä tietolähteitä kuten myös oppilashuoltopalvelujen henkilöstön kokemukset oppilaiden ja opiskelijoiden esiintuomista epäkohdista ja hyvinvoinnista.
Korkalovaaran peruskoulu	Yhteistyö oppilaiden kanssa Yläkoulun oppilaista muodostetun oppilaiden hyvinvointiryhmän jäsen(et) osallistuvat koulun hyvinvointiryhmän kokoontumisiin. Ko. ryhmä tuo hyvinvointia näkyväksi oppilaiden keinoin ja näkökulmista. Oppilaskunnan hallitus ja valtuusto tekevät yhteistyötä koulun hallinnon ja koulun johtoryhmän kanssa.

	Yhteistyö huoltajien kanssa Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on oppimisen tuen järjestämisessä sekä kiusaamis- ja väkivaltatilanteissa erityisen tärkeää. Tuen vahvistamisessa, päivittämisessä tai päättämisessä tehdään moniammatillista yhteistyötä, jossa huoltajien rooli on keskeinen oppilaan (ikäkauden mukaisesti) ohella. Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa Yhteistyötä tehdään tarvittaessa kiusaamisen vastaisen työn koordinaattorin, poliisin, nuorisotoimen ja lastensuojelun kanssa. Yhteistyö koulun ulkopuolisen lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä Oppilashuolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria. Kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien sekä oppilashuoltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden tehtävä on edistää oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä huolehtia oppimisympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä Yhteisöllisten toimintatapojen kehittäminen edellyttää laajaa monialaista yhteistyötä. Yhteisöllinen oppilashuolto rakentuu monitoimijuudelle, joka sallii eri toimijoiden arvokäsitykset ja tietotaidon. Yhteisöllinen oppilashuolto näyttäytyy koulun pedagogisessa, sosiaalisessa ja hallinnollisessa toiminnassa monella tavalla. Yhteisöllisyyden edellytys on oppilaiden aito osallisuus. Myös kodit ovat merkittävässä asemassa rakentamassa yhteisöllistä oppilashuoltoa. Yhteisöllisen oppilashuollon toimintamallin tulee rakentua ennaltaehkäisevälle ja osallistavalle toiminnalle. Yhteistyötahoja voivat olla muun muassa perheneuvola, lastensuojelu, perhesosiaalityö, keskittymistiimi, erikoissairaanhoido (esim. psykiatria, lastentaudit, neurologia), terveystoimi, nuorisotoimi, liikuntatoimi, seurakunta, poliisi, järjestöt, kuntoutuspalvelut.
Napapiirin peruskoulu	Perheiden kanssa yhteistyötä tehdään luokanvalvojan tekemän työn kautta, vanhempainilloissa sekä vanhempainoimikunnassa. Sairaalakoulua konsultoidaan tarvittaessa. Koulukuraattori on koululla neljänä päivänä viikossa. Koulupsykologi on koululla kolmena päivänä viikossa. Kouluterveydenhoitaja on koululla joka päivä. Koulullamme toimii nuorisotila Nappari. Nuoriso-ohjaajat osallistuvat työajan salliessa kaikkeen koulun toimintaan. Koulunuorisotyöntekijä toimii Jope-ohjaajana. Koulun henkilökunta on tarvittaessa yhteydessä poliisiin, lastensuojeluun ja erikoissairaanhoidon.
Murolan peruskoulu	Oppilaiden ja huoltajien kanssa tehtävää opiskeluhuoltoa toteutetaan yksilö- ja yhteisötasolla. Koulun tehtävänä on järjestää riittävä tiedotus opiskeluhuollon periaatteista, sisällöistä ja toimintatavoista. Eri kouluissa voidaan käyttää niille parhaiten sopivia tiedottamisen muotoja. Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla edistetään hyvinvointia, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä koulussa. Yhteisöön kuulumisen ja vuorovaikutus ihmisten välillä ovat hyvinvoinnin, terveyden ja elämänhallinnan perusedellytyksiä. Yhteisöllisyyden tuloksena oppilaalle muodostuu myös sosiaalista pääomaa

aikuisuuden tueksi. Huoltajien osallisuuden vahvistaminen tukee pitkäjänteisesti oppilaiden kehitystä ja kasvua sekä luottamusta aikuisiin. Yhteisöllisyyttä tuetaan edistämällä oppilaiden ja huoltajan osallisuutta yhteisön hyvinvoinnissa, koulun toiminnassa ja päätöksenteossa. Oppilaiden osallisuutta tuettaessa otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitystaso.

Yksilökohtaista opiskeluhuoltoa toteutetaan hyvässä yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa, perheensä ja tarvittaessa muiden läheisten kanssa. Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu aina oppilaan tai hänen huoltajansa suostumukseen. Opiskeluhuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, oppilaan ja hänen huoltajiensa ja muiden häntä tukevien läheistensä kunnioittaminen sekä eri osapuolien tiedonsaantia ja salassapitoa koskevat määräykset.

Koulukohtaisessa opiskeluhuoltosuunnitelmassa kuvataan, miten oppilaat ja vanhemmat ovat osallisina yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Lisäksi kuvataan miten oppilaita ja huoltajia tiedotetaan yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon asioista.

OPPILAIEN JA HUOLTAJIEN OSALLISUUS JA TOIMIJUUS Yhteisöllisessä OPISKELUHUOLLOSSA

Yhteisöllinen opiskeluhuolto	Suunnittelu	Toteutus
Osallisuus ja toimijuus	Suunnittelun pohjana käytetään myös oppilaiden ja huoltajien tuottamaa tietoa, kuten mielipide- ja hyvinvointikyselyjen tai laajojen terveystarkastusten tuloksia. opiskeluhuoltoryhmä kutsuu tarvittaessa kokouksiinsa oppilaskunnan ja vanhempaintoimikunnan edustajia.	Oppilaat ovat koulussa aktiivisia toimijoita. Heillä on mahdollisuus vaikuttaa koulupäivään, heitä kuunnellaan ja heidän toiveitaan huomioidaan. Oppilaiden osallisuutta tuetaan yhteisöllisten menetelmien kautta. Näitä ovat esimerkiksi oppilaskunta, nivelvaihtö, kummi- ja tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, Välituntivastaava-toiminta. Kodin ja koulun yhteistyötä toteutetaan myös yhteisötasolla. Yhteistyö vahvistaa hyvinvointia, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Tämä voi näkyä esimerkiksi vanhempainkouluina,

		vanhempaintoimikunnan toimintana tai yhteisten, toiminnallisten tapahtumien järjestämisenä. Näiden tapahtumien järjestämiseen tarjotaan mahdollisuuksia myös oppilaille ja huoltajille.	
Tiedottaminen	Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan yhteisissä tilaisuuksissa sekä esimerkiksi koulun vuosisuunnitelmassa seuraavista asioista ● Yhteisöllisen opiskeluhuollon periaatteet ● Yhteisöllisen opiskeluhuollon sisällöt ja toimintatavat ● Yhteistiedot yhteydenottoja varten ● Oppilaan ja huoltajien vaikuttamismahdollisuudet	Lukuvuoden aikana oppilaita ja huoltajia tiedotetaan eri vaikuttamismahdollisuuksista, koululla alkavista toiminnoista ja yhteisistä tapahtumista.	Kerätyistä palautteista yhteenveto esitellään oppilaille ja huoltajille esimerkiksi sähköisesti vanhempain-
Koulukohtaiset tarkennukset oppilaiden ja huoltajien osallisuudesta			
Oppilaiden osallisuus	●Oppilaskunnassa keskustellaan, että on olemassa koulukohtainen opiskeluhuollon huoltosuunnitelma.		
	●Kutsutaan tarvittaessa opiskeluhuoltoryhmään kokoukseen.		
	●Tukarit ja kummioppilaat osallistetaan.		
Huoltajien osallisuus	● Otetaan vastaan huoltajien palaute ja pyritään kehittämään toimintaa.		
	● Keskustellaan opiskeluhuollon asioista Muurolan peruskoulun vanhempaintoimikunnassa.		

	<table><tr><td></td><td>● Kutsutaan tarvittaessa opiskeluhuoltoryhmän kokoukseen.</td><td></td><td></td></tr><tr><td rowspan="3">Tiedottaminen</td><td>● Wilmassa tiedotetaan opiskeluhuoltoon liittyvistä asioista.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>● Vanhempainilloissa.</td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>		● Kutsutaan tarvittaessa opiskeluhuoltoryhmän kokoukseen.			Tiedottaminen	● Wilmassa tiedotetaan opiskeluhuoltoon liittyvistä asioista.			● Vanhempainilloissa.						
	● Kutsutaan tarvittaessa opiskeluhuoltoryhmän kokoukseen.															
Tiedottaminen	● Wilmassa tiedotetaan opiskeluhuoltoon liittyvistä asioista.															
	● Vanhempainilloissa.															
Ounasjoen peruskoulu	Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi: Nuorisotilat sijaitsevat koulurakennuksessa, jonka ansiosta yhteistyö sujuu luontevasti koulupäivän sisällä. Nuorisotilalla työskentelevät koulutetut nuorisohjaajat, jotka tekevät monipuolista yhteistyötä koulun kanssa. Nuorisotyöntekijä on yksi turvallinen aikuinen muiden nuorten kanssa toimivien ammattilaisten ja vapaaehtoisten lisäksi. Suomen Harrastamisen kerhot. Luokkakohdaiset vanhempainillat sekä arviointi- että hyvinvointikeskustelut luokanvalvojan ja huoltajan sekä oppilaan välillä. Vireä oppilaskuntatoiminta. Yhteinen oppilaskunta luokilla 1-9. Oppilaskunnan hallitukseen kuuluu jokaiselta luokalta kaksi oppilasta. Lisäksi oppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja kuuluu Ounasjoen päiväkodin ja peruskoulun vanhempaintoimikuntaan. Hyvä ja kiinteä yhteistyö koulupoliisien kanssa.															
Ounasrinteen peruskoulu	Vanhempainkoulu 1. luokkalaisten vanhemmille: ● Koulukäytänteet ja miten tukea lasta kotona ● Lapsen arjen rutiinit sekä tunnetaidot ja itsehillintä ● Lapsen keskittymisen tukeminen Vanhempainillat syyslomaan mennessä Avointen ovien/ Kodin ja koulun päivä Suomen harrastamisen malli kerhot Sinni -hanke yhdessä Lapin yliopiston ja Redun kanssa: ● Tuetaan erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden siirtymistä toiselle asteelle															
Ounasvaaran peruskoulu	Yhteistyö oppilaiden kanssa: ● Oppilaskunnan hallitus tekee yhteistyötä koulun johtoryhmän kanssa. Yhteistyö huoltajien kanssa: ● Oppimisen tuen järjestämisessä yhteistyö huoltajien kanssa on erityisen tärkeää. Tuen vahvistamisessa, päivittämisessä tai päättämässä tehdään moniammatillista yhteistyötä, jossa huoltajien rooli on keskeinen oppilaan (ikäkauden mukaisesti) ohella. ● Vanhempaintoimikunta kokoontuu n.6 kertaa lukuvuoden aikana. ● Luokka ja luokka-aste kohtaiset vanhempainillat. ● Kodin ja koulun päivä. Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa: ● Yhteistyötä tehdään tarvittaessa K0-koordinaattorin, poliisin, nuorisotoimen ja lastensuojelun kanssa.															

ROVANIEMI

	Yhteistyö koulun ulkopuolisen lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa: • Yhteistyötahoja voivat olla muun muassa perheneuvola, lastensuojelu, perhesosiaalityö, keskittymistiimi, erikoissairaanhoido (esim. psykiatria, lastentaudit, neurologia), terveystoimi, nuorisotoimi, liikuntatoimi, seurakunta, poliisi, järjestöt, kuntoutuspalvelut.
Rantavitikan peruskoulu	Vanhempainkoulut 1. luokkalaisten vanhemmille • 1 kerta keväällä, kaksi tapaamiskertaa syksyllä pian lukuvuoden alettua • Koulukäytänteet ja miten tukea lasta kotona • Lapsen arjen rutiinit sekä tunnetaidot ja itsehillintä • Lapsen keskittymisen tukeminen Luokkakohtaiset vanhempainillat Uusien seiskojen vanhempainilta (1. keväällä ja 2. syksyllä) Suomen harrastamisen malli kerhot

Ylikylän peruskoulu

Ennaltaehkäisevän hyvinvointityön toimintamalli Ylikylän peruskoulussa

Ylikylän peruskoulu on rauhallinen ja turvallinen koulu, jossa oppilas kasvaa vastuuntuntoiseksi ja osallistuvaksi, tiedonhankintakykyiseksi, suvaitseväiseksi ja itseään arvostavaksi yksilöksi yhteistyössä ympäristönsä ja perheiden kanssa.

Luokanopettaja/aineenopettaja/luokanvalvoja

- luokkarakenteen, palvelustruktuurin, oppitunnin rakenteen
- selkeät ja yhteiset säännöt
- toiminnanohjauksen tukeminen
- ennakointi
- eriyttäminen
- itseohjautuvuutta tukeva vuorovaikutus
- vahvuuksien huomiointi
- välitön palaute
- tukipetus
- Lo/ Lv huolehtii yhteistyöstä kodin kanssa
- Lo/Lv poissaolojen seuraaminen
- seuraa tuen tarvetta ja toteutumista
- konsultoi erityisopettajaa, oppilashuoltohenkilöitä tai/ ja rehtoria huolen roudessa
- seuraa oppilaan edistymistä ja tavoitteiden saavuttamista
- Lo/Lv kutsuu palaverin koolle huolen herätessä
- luokkistunti, hyvinvointivuosiokello

Erityisopetus

- Erityisopetuksen antaminen: joustavaa erityisopetusta, osa-aikaista erityisopetusta ja tarvittaessa pienryhmämuotoista opetusta tukena
- Erityisopettajat ovat vastuuluokkiensa opettajien tukena tuen suunnittelussa ja toteutuksessa
- pedagogiset asiakirjat kirjoitetaan yhteistyössä opettajien kanssa
- EO -konsultointi
- opetuksessa joustavat pedagogiset ratkaisut
- Seulat ja testit varhaisen puuttumisen ja havaitsemisen tukena
- moniammatillinen yhteistyö, asiantuntijat mukaan oppilaspalaveriin
- Avoin yhteistyö perheiden kanssa
- Sosiaalisten taitojen kerho/oppitunnit yhteistyössä oppilashuollon kanssa

Oppilaiden osallisuus

- Oppilaskunta ja -hallitus aktiivisina toimijoina
- vertaissovittelevu
- kummituokiat
- välituntitoiminta
- tukiohjelmat

Vanhempaintoimikunta

- aktiivisina toimijoina ja tekijöinä mukana koulun arjessa
- lisää koulun ja kotien välistä yhteistyötä ja vanhempien vaikutusmahdollisuuksia koulutyöhön.

Hyvinvoiva oppilas ja hyvinvoiva henkilökunta

Rehtori

- Pedagoginen ja hallinnollinen johtaja
- Vastaa koulun hyvinvointiryhmän toiminnasta

Opinto-ohjaaja

- seuraa oppilaiden edistymistä opinnoissa
- yhteistyö oppilaan ja huoltajien kanssa
- Osallistuu yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön sekä tarvittaessa yksilöllisiin oppilashuoltopalaveriin
- Tarvittaessa pienryhmäohjausta mm. opiskelutaidot

Koulukäynninohjaajat

- toimii oppilaan tukena
- toimii opettajan työparina
- on tarvittaessa mukana oppilaspalaverissa
- huolehtii terveydellisestä tukea tarvitsevista oppilaista

Oppilashuolto (kuraattori, psykologi)

- Säännöllinen konsultointimahdollisuus, jolloin ehditään tarttua asioihin ajoissa
- Yksilöllisen opiskeluhoollon konsultaation toimintamalli: huolen puheeksi ottaminen, pedagogiset asiat
- Yhteisöllisen opiskeluhoollon konsultaation toimintamalli: opetus- ja kasvatusuuden tuki
- Opiskeluhoollon suunnitteluun osallistuminen
- Opetushenkilöstön perehdyttäminen (mm. koulutuspaketit erilaisista hyvinvoinnin teemoista)
- Ryhmätoiminta, luokkayhteistyö
- Hyvinvoinnin vuosikellon kirjeet koulu + koti
- Yhteistyö koulun ulkopuolisten verkostojen kanssa
- Oppilashuoltolähtö
- Psykkinen hyvinvointi ja oppiminen - toteutus ja seuranta yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa
- Sosiaalisten taitojen kerho/oppitunnit yhteistyössä opettajien/nuorisotyön kanssa

Nuorisotyö

- Iäsnä koulun arjessa oppilaita varten
- Nuorisotyön menetelmät koulun arjen tukena
- Osa moniammatillista tiimiä
- mukana nivelvaihtoyössä
- nuorten osallisuuden ja aktiivisuuden lisääminen, yhteisöllisyyden kasvattaminen
- kouluvälittävyyden parantaminen
- Kerhotoimintaa yhteistyössä koulun kanssa

Yhteiset rakenteet toimintakulttuurissa

- Inklusivisuus
- Yhteisopettajuus
- Samanaikaisopettajuus
- Työparityöskentely/aineenopettajatiimit
- Positiivinen pedagogikka ja vahvuuspedagogikka (vahvuuksien löytäminen ja oppiminen)
- Restoratiivinen sovittelevu ja versio-toiminta
- Liikkuva koulu
- Psykkinen hyvinvointi ja oppiminen - psykkinen hyvinvoinnin taitojen ja itseohjautuvuuden tukeminen

Kouluterveydenhuolto

- Vuosittaiset terveystarkastukset oppilaille (iäsjen alakoulun 1. ja 5. luokilla, yläkoulussa 8. luokalla)
- Yksilölliset kontrollit (esim. kasvu)
- Yhteistyö koulun ulkopuolisten verkostojen kanssa
- Moniammatillinen yhteistyö (koululääkäri, kuraattori, psykologi, opettajat, rehtori, Perheneuvola, Keskitymistimi, erikoissairaanhoito)
- Oppilaspalaveriin osallistuminen pyydettyäessä
- Wilman kautta yhteydenpito kodin ja kouluterveydenhuollon välillä matalalla kynnyksellä

Yhteisöllinen oppilashuolto

Ops:n mukaisesti suunnitteluun ja arviointiin osallistuvat sekä huoltajat että oppilaat. Koulun monialaiseen opiskeluhoollotyöryhmään osallistuu edustus sekä huoltajista että oppilaista. Oppilaat toimivat sekä oppilaskunnassa että Verso-toiminnassa aktiivisesti. Lähes joka luokalta on huoltajaedustaja vanhempaintoimikunnassa. Kaikessa toiminnassa nostetaan yhteisöllisyys ja hyvinvointi esille läpäisyperiaatteella.

Yksilökohtainen oppilashuolto

Yksilökohtainen oppilashuolto kohdistuu yksittäiseen oppilaaseen. Se alkaa aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Asian vireillepanija voi olla koulun henkilökunnan edustaja, oppilas tai huoltaja. Oppilaan ja huoltajan

	kanssa sovitaan yhdessä, keitä oppilashuoltohenkilöitä otetaan hoitamaan oppilaan asiaa. Yksilökohtaiseen oppilashuoltoon kuuluvat kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tuki. Näillä palveluilla voidaan täydentää oppilaan saamaa yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Esimerkiksi tehostettua tai erityistä tukea saavalle oppilaalle voi olla tarpeen tehdä psykologinen tutkimus tai kuraattorin laatima sosiaalinen selvitys. Toisin kuin oppimisen ja koulunkäynnin tuki, yksilökohtainen oppilashuolto perustuu vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Suostumus tarvitaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille Periaatteet tiedotetaan Wilmassa ja vanhempainilloissa sekä oppitunneilla.
Yläkemijoen peruskoulu	Opiskeluhoultoryhmä kokoontuu vähintään 2 kertaa lukukaudessa. Oppilaskunnan edustus tulee olla kutsuttuna mukaan vähintään kerran lukuvuodessa. Opiskeluhoultoryhmä 2023-24: koulun rehtori Marko Kerttula erityisopettaja Niina Salovaara koulukuraattori Marika Karhuvaara terveydenhoitaja Anniina Hintsala opinto-ohjaaja maija Simonen oppilaskunnan edustaja Niila Pohjonen nuorisotoimen edustaja Nuutti Lind päiväkodin/esiopetuksen edustaja Sonja Kuusela vanhempien edustaja Aino Pohjonen seurakunnan edustaja Petteri Mäki-Hirvelä Asiayhteyden mukaisesti ryhmän toimintaan kutsutaan mukaan muita asianosallisia: luokanopettaja koulunkäynninohjaaja vanhempaintoimikunnan edustaja
Neljäntuulen koulu	Koska Neljäntuulen koulussa on hyvin vaihtuva oppilasjoukko ja mukana on myös erikoissairanhoidossa osastohoidossa olevia oppilaita, on vanhempien sitouttamisella yhteiseen toimintaan omat rajoitteensa. Lähinnä vanhemmat voidaan ottaa mukaan yksilöllisiin suunnitelmiin. Lisäksi vanhempia voidaan kuulla ja ottaa mukaan ideointiin, jotta toimintaa voitaisiin kehittää oikeaan suuntaan. Asian tiimoilta voisi järjestää esim. kyselyn vanhemmille. Avo-oppilaiden kohdalla vanhempien mukaan ottamista yhteisöllisen työn kehittämiseen aletaan kehittämään lukuvuoden 23-24 aikana. (Esim. vanhempainillat ja erilaiset palaute- / ideointikyselyt)

	Muut hyvinvointia tukevat toimijat tulevat varsin hyvin osallistetuksi Neljäntuulen koulun moniammatillisessa työryhmässä. Lisäksi Neljäntuulen koululta on edustus myös koko kaupungin "Moniammatillisessa työnyrkissä", joka on perhekeskuskoordinaattorin kokoonkutsuma. Koulun toimijat toimivat aktiivisesti myös muissa verkostoissa, jotka pyrkivät edistämään oppilaiden hyvinvointia.
Myllärin koulu	Oppilaiden ja huoltajien kanssa tehtävää opiskeluhoitoa toteutetaan yksilö- ja yhteisötasolla. Myllärin koulussa oppilaiden ja heidän perheidensä osallistaminen näkyy yhteisötasolla muun muassa opiskeluhoitoryhmän kokoonpanossa. Ryhmässä on mukana huoltajaedustus. Sovittaessa mukaan tulee edustaja myös oppilaskunnasta. Kaikessa oppilaan osallistamisessa huomioidaan lapsen ikä ja kehitystaso. Koulun tehtävänä on järjestää kotien suuntaan riittävä tiedotus opiskeluhoitoon periaatteista, sisällöistä ja toimintatavoista. Huoltajille tarjotaan mahdollisuutta vanhempainseminaarin perustamiseen. Tätä kartoitetaan wilma-kyselyllä tai yhteisessä vanhempainillassa. Yksilöllinen opiskeluhoito toteutetaan hyvässä yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa ja perheensä kanssa. Yksilöllistä opiskeluhoitotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, lapsen ja hänen huoltajiensa ja muiden häntä tukevien läheisten kunnioittaminen sekä eri osapuolien tiedonsaantia ja salassapitoa koskevat määräykset. Muut oppilaan hyvinvointia tukevat tahot tulevat osallistetuksi oppilaiden HOJKS-palavereissa sekä yksilöllisissä opiskeluhoitopalavereissa. Kaikilla Myllärin koulun oppilailla on tukena monialainen verkosto, joka on aktiivisesti mukana kaikissa oppilaan asioissa.
Lyseonpuiston ja Ounasvaraan lukio	Opiskelijoita kannustetaan olemaan aktiivisia niin koulun kuin laajemminkin yhteiskunnan toiminnassa. Lukioissa opiskelijoilla on mahdollisuus vaikuttaa asioihin mm. osallistumalla aktiivisesti oppilaitoksen eri työryhmiin ja opiskelijakunnan toimintaan. Koulun opiskelijoita/opiskelijakuntaa kuullaan kaikissa keskeisissä kouluun ja opiskeluun liittyvissä hankkeissa ja muutoksissa. Opiskelijan ja huoltajan osallisuus ja yhteistyö opiskeluhoitoon suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioimisessa Opiskeluhoitotyötä toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Opiskeluhyvinvointiin liittyviä teemoja pohditaan ja arvioidaan yhdessä vanhempainillassa ja muissa koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Koteja tiedotetaan yhteisöllisen opiskelijahuoltotyön käytänteistä ja muista yksityiskohdista Wilman kautta ja kirjallisilla tiedotteilla. Tarvittaessa koulun ja kotien välistä yhteyttä pidetään puhelimitse.

Opiskelijakunnan edustajat kuuluvat yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään ja ovat omalta osaltaan kehittämässä opiskeluhyvinvointia. Opiskelijakunnan hallituksen velvollisuus on huolehtia, että jokaisessa OHR:n kokouksessa on opiskelijakunta edustettuna.

Opiskelijakunnan kuukausikokouksissa käydään läpi erilaisia hyvinvointiin liittyviä teemoja. Opiskelijakunnan hallitus tekee hyvinvointiin, oppimiseen ja yhteisöllisyyteen liittyviä kyselyitä, joita käsitellään opiskeluhoitoryhmässä. Ryhmä miettii, miten saatua palautetta voitaisiin hyödyntää koulun toiminnassa.

Yhteistyö nuorisotoimen, lastensuojelun ja poliisin sekä muiden opiskeluhoollon kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa

Lukiot tekevät opiskeluhoollotyöhön liittyen yhteistyötä mm. kaupungin nuorisopalveluiden, poliisin ja muiden oppilaitosten kanssa. Kouluilla järjestetään asiantuntijaesityksiä opiskeluhyvinvointiin liittyen, ja eri kursseilla tehdään yhteistyötä mm. erilaisten nuorten hyvinvointia edistävien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Rovaniemen lukioissa järjestetään lukuvuosittain opiskelijoiden hyvinvointiin liittyviä teemapäiviä ja tapahtumia, joissa on mukana eri tahoja. Näin opiskelijoille tulevat tutuksi esimerkiksi poliisin ja nuorisopalveluiden toiminta. Eri oppiaineiden opiskeluun voi myös liittyä vierailuja tai tutustumiskäyntejä yllämainituissa tahoissa.

Lisäksi opiskeluhoolloryhmä voi kutsua tarvittavia eri alojen asiantuntijoita kokouksiin keskustelemaan yhteistyöstä tai koululla esiin tulleista ilmiöistä. Yhteistyötahot voivat vierailla oppitunneilla, pitää yleisiä infotilaisuuksia tai osallistua vanhempainiltoihin.

Etsivän nuorisotyön kohderyhmänä ovat yläasteikäiset ja peruskoulunsa päättäneet nuoret (13 - 29-v.), jotka ovat päättäneet tai keskeyttäneet opiskelun, ovat työmarkkinoiden ulkopuolella ja vaarassa syrjäytyä. Etsivä nuorisotyö toimii nuoren apuna, jotta nuori löytää tarvitsemansa palvelut. Tietojen luovuttamista etsivää nuorisotyötä varten säätelee Nuorisolaki 7a-c §(20.8.2010/693). Laissa todetaan, että tietojen luovuttamisen edellytyksenä etsivää nuorisotyötä varten on nuoren suostumus, jollei tässä laissa tai muualla toisin säädetä. Koulutuksen järjestäjän on luovutettava nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten sellaisissa tilanteissa, joissa alle 25-vuotias nuori keskeyttää opinnot ammatillisessa tai lukiokoulutuksessa. Opetuksen tai koulutuksen järjestäjä voi jättää tiedot nuoresta luovuttamatta, jos se arvioi käytettävissään olevien tietojen pohjalta sekä nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole etsivän nuorisotyön tai muun tuen tarpeessa.

Jos oppivelvollinen ei peruskoulun päättämisen jälkeen aloita 2. asteen koulutusta, asuinkunnan tulee kahden kuukauden kuluttua osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikka tutkintokoulutukseen valmentavassa

koulutuksessa tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa. Koulutuksen järjestäjän tulee ottaa opiskelijaksi sille osoitettu oppivelvollinen.

Mikäli oppivelvollisen opinnot eivät etene, asuinkunnan vastuulla on yhteydenpito oppivelvolliseen ja hänen huoltajaansa. Tätä tehtävää hoitaa oppivelvollisuuskoordinaattori, joka Rovaniemellä työskentelee nuorisopalveluiden yksikössä ja tekee tiivistä yhteistyötä koulupalveluiden kanssa. Lukiodien osalta tämä tarkoittaa sitä, että oppivelvollisuuskoordinaattoriin ollaan yhteydessä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Jokaiselle oppilaitokselle on nimetty koulupoliisi, joka toimii laillisuuskasvatuksen yhteyshenkilönä ja tarvittaessa poliisin toimivaltaan kuuluvien asioiden asiantuntijana esimerkiksi opiskeluhuoltotyöryhmässä.

